

Fag.« Og idet jeg lader de to første af disse Grundkrav hvile, vil jeg gerne med et Par Ord dvæle ved det sidste som det, der formentlig har størst Interesse for Læserne af et geografisk Fagblad. »Kundskab i Fagene«, altsaa her i Geografi, kræver Forfatteren af Lærerne, og ud fra den sikkert ikke helt urigtige Slutning, at der paa dette Omraade er handlet ilde med grumme mange Mennesker, belærer han os først indtrængende om, »hvad Geografi er,« hvad der er dens egentlige Kærne, og hvad blot Skal. Navne og Tal, der altid møder os i Geografien, og hvorved mange bliver staaende, er som Mursten i et Hus, de skal være solide, men er ikke Huset. Selv Højdeforhold, Vandløb, Klima, Planteliv, Næringsveje etc. er ikke i og for sig Geografi, men kun Elementer i Geografien. De er som Stuer og Rum i Huset. Først gennem deres Samspil, i deres fremmende eller hæmmende Vekselvirkning træder den virkelige Geografi os i Møde. Derfor er Geografi ikke blot Kundskaber, men Forstaaelse baseret paa Kundskaber. Det har intet med Geografi at gøre, at der 1632 stod et Slag ved Lützen, eller at der i 1648 sluttedes en Fred i Osnabrück og Münster. Men det er Geografi at forstaa de naturlige og menneskelige Betingelser, der har bidraget til at skabe Byer som Hamburg, London, New York eller Statsamfund som det schweiziske og amerikanske, eller Riger som det kinesiske, britiske, for ikke at tale om det russiske baade i dets Opgang og Henfald. Men over for saadanne Opgaver staar hverken en Elevs »Udenadslæren« eller en Lærers »Høren« til. Her kræves et Samarbejde, hvor Læreren er i Stedet for Hører, Eleven Medarbejder. Her melder ogsaa andre Hjælpe midler sig, Billeder f. Eks., og navnlig Kortet, der i den forstaaende Lærers Haand fra Streger og Farver, Navne og Tal bliver som en stor Afspejling af alle et Landomraade individuelle Egenskaber. »Geografi er ikke en Kunst paa Kortet«, siger Hører-Adjunkten i Kiellands Romaner. Hos Storkmarr er det netop en af Geografiens Hovedopgaver at lære Børnene »at læse ud af Landkortet«. Og hermed være denne lille Bog paa det bedste anbefalet til alle Geografisk Tidsskrifts Læsere. C. C. Christensen.

Danmarks Statistik: Statistisk Aarbog 1917; København 1917.

Nærværende 22. Aargang af Danmarks statistiske Aarbog fremtræder i væsentlig samme Skik-

kelse som de nærmest foregaaende Aargange, og vil naturligvis ved sit rige Indhold være en uundværlig Haandbog for Sociologer og Erhvervsgeografer. Men ogsaa Ikke-Statistikere kan i den finde Svar paa mange i det daglige Liv forekommende Spørgsmaal.

En Sag, der saaledes for Tiden optager alle, er jo Ernæringsspørgsmaalet, og det kan derfor have sin Interesse at sammenligne de officielle Opgivelser om det nuværende Høstudbytte med Høsten i de nærmest foregaaende Aar.

Af de tre Brødkornsorter Hvede, Rug og Byg høstedes tilsammen:

i 1917: 7,4

i 1916: 9,9

i 1915: 11,9

Og for alle tre Sorter under eet var Gennemsnitsudbyttet i Tønder Korn pr. Tønde Land:

i 1917: 9,2 Millioner Tønder

i 1916: 11,2 » »

i 1915: 13,1 » »

Fremdeles var det samlede Udbytte af Havre og Blandsæd:

i 1917: 11,4 Millioner Tønder

i 1916: 15,2 » »

i 1915: 15,5 » »

og Høstudbyttet i Tdr. Korn pr. Td. Land var gennemsnitlig: 10,5—13,7—14,4.

Disse Tal danner jo en ganske tydelig Illustration af vore nuværende Ernæringsvanskeligheder. Meget iøjnefaldende er ogsaa Nedgangen i Landets Svinebestand.

Den 15. Juli 1914 havde vi ialt:

2,5 Mill. Stkr. Svin

men 12. Juli 1917 kun:

1,65 Mill. Stkr. Svin.

For dog ogsaa at nævne noget glædeligt, skal anføres en Sammenligning af Saltvandsfiskeriernes Udbytte i 1916 med Udbyttet i de nærmest foregaaende Aar.

Indtægten var nemlig:

i 1916: 57,8 Millioner Kroner

i 1915: 26,5 » »

i 1914: 17,3 » »

i 1912: 16,7 » »

altsaa navnlig i 1916 en kolossal Stigning. En stærkt medvirkende Aarsag hertil var aabenbart Udbyttet af Sildefiskeriet; i 1912 indbragte Silde- og Makrelfiskeriet tilsammen kun 2,86 Mill. Kr., i 1916 derimod ca. 15 Mill.

Johan Gehrke.